

Årsmøtet 2019

Til stede: 118 m/stemmerett

Dato: 2. februar 2019

År 2019, den 2. februar kl. 10.00, ble det avholdt årsmøte i Arbeiderpartiet i Bergen. Årsmøtet ble holdt på Scandic City hotel, Bergen.

SAK 1 ÅPNING

Leder, Roger Valhammer, ønsket velkommen til årsmøtet og introduserte det kulturelle innslaget, som var ved Bergen Kulturskole.

Roger Valhammer holdt åpningstale.

Dagsorden:

1. Åpning:
 - a) Åpningstale v/ Roger Valhammer
 - b) Godkjenning av dagsorden
 - c) Godkjenning av forretningsorden
 - d) Godkjenning av fullmakter

2. Konstituering:
 - a) Valg av 2 dirigenter
 - b) Valg av 2 sekretærer
 - c) Valg av tellekorps
 - d) Valg av redaksjonskomité

Minneord v/ Roger Valhammer

3. Innkomne forslag

4. Innledning v/ Hans Christian Gabrielsen
Politisk debatt

5. Beretning 2018
 - a) Beretning for Arbeiderpartiet i Bergen
 - b) Kontrollkomiteens beretning
6. Regnskap 2018
 - a) Revisors beretning
7. Budsjett 2018
8. Vedtektsendringer
9. Innstilling fra redaksjonskomiteen
10. Valg i henhold til vedtekter
11. Avslutning

- b) Dagsorden
Dagsorden enstemmig godkjent.
- c) Forretningsorden
Forretningsorden enstemmig godkjent
- d) Innkomne fullmakter enstemmig godkjent.

Registreringer av fullmakter var avsluttet en time etter møtestart og det var da 118 til stede med stemmerett. Årsmøtet godkjente at fullmaktene gjaldt for både årsmøtet lørdag og for protrammøtet søndag.

SAK 2 KONSTITUERING

- a) Etter forslag fra partistyret ble følgende foreslått til dirigenter:
Kine Bratli Dale og Mads Kleven
Vedtak: Enstemmig valgt.
- b) Etter forslag fra partistyret ble følgende foreslått til sekretærer:
Henrik Drivenes og Elisabeth Refvik
Vedtak: Enstemmig valgt.
- c) Etter forslag fra partistyret ble følgende foreslått til tellekorps:
Christian Raknes, Kristin Akselberg, Beate Tvedt Johannessen, Aleksander Lambrechts Solberg
Vedtak: Enstemmig valgt.
- d) Etter forslag fra partistyret ble følgende foreslått til redaksjonskomite:
Per Rune Henriksen – leder, Leonora Hjelle, Rasmus L. Rasmussen, Roger Pilskog, Birgitte Hodneland, Mari Ingleson, Hallgeir Utne Hatlevik, Regine Olsen-Hagen, Linn Jeanette Knudsen, Gaute Baarøy, Vilde Stokken, Even Sørland, Endre Toft
Tommy Aarethun - sekretær
Vedtak: Enstemmig valgt.

SAK 3 INNKOMNE FORSLAG

Roger Valhammer redegjorde for styrets innstilling til innkomne forslag.

Ordet hadde: Tor Andreas Bremnes, Odd Inge Matre, Alf Egil Hollum, Nikolas Dale Skjerping, Endre Tvinnerheim, Emil Gadolin

Forslag nr. 1: Minstekrav til karakterbegrunnelse

Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

Vedtak: Partistyrets innstilling vedtatt.

Forslag nr. 2: Flere innfartsparkeringer i Bergensområdet

Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

Vedtak: Partistyrets innstilling vedtatt.

Forslag nr. 3: Reform av prosedyren for grunnlovsendring

Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

Vedtak: Partistyrets innstilling vedtatt.

Forslag nr. 4: Gjennomgang av benådningsregelverket

Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

Vedtak: Partistyrets innstilling vedtatt.

Forslag nr. 5: Permisjonsrettigheter

Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

Vedtak: Partistyrets innstilling vedtatt.

Forslag nr. 6: Yrkesskadeerstatning

Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

Vedtak: Partistyrets innstilling vedtatt.

Forslag nr. 7: Vold i nære relasjoner

Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

Vedtak: Partistyreets innstilling vedtatt.

Forslag nr. 8: Prostitusjon

Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

Vedtak: Partistyreets innstilling vedtatt.

Forslag nr. 9: Livslang læring

Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

Vedtak: Partistyreets innstilling vedtatt.

Forslag nr. 10: Fagskoler

Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

Vedtak: Partistyreets innstilling vedtatt.

Forslag nr. 11: Byutvikling i Indre Laksevåg

Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

Vedtak: Partistyreets innstilling vedtatt.

Forslag nr. 12: Bybane til alle Bergens bydeler

Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

Vedtak: Partistyreets innstilling vedtatt.

Forslag nr. 13: Vestlandsbanen – Et moderne lyntog fra Bergen til Oslo i flerbrukskonsept og med forgreininger til Haugesund og Stavanger.

Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

Endre Tvinnerheim foreslo: De strekningsvise høyhastighetsutredningene for jernbane i tråd med Nasjonal Transportplan bør prioritere innenlandske strekninger. Særlig bør strekningene mellom Bergen, Oslo og Stavanger/Sandnes prioriteres.

Vedtak: Forslaget oversendt redaksjonskomiteen sammen med forslaget fra Endre Tvinnerheim

Forslag nr. 14: Aksjonærregisteret i Norge

Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

Vedtak: Partistyreets innstilling vedtatt.

Forslag nr. 15: Offentlig gjeldsordning

Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

Vedtak: Partistyreets innstilling vedtatt.

Forslag nr. 16: Stans i vindkraft

Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

Vedtak: Partistyreets innstilling vedtatt.

Forslag nr. 17: Klimatiltak i 10 punkter

Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

Vedtak: Partistyreets innstilling vedtatt.

Forslag nr. 18: Barnevern

Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

Vedtak: Partistyreets innstilling vedtatt.

Forslag nr. 19: Bergen kommune bør innføre skolefrokost på alle sine grunnskoler

Partistyreets innstilling: Oversendes programkomiteen.

Vedtak: Partistyreets innstilling vedtatt.

Forslag nr. 20: Bilfritt Bergen sentrum innen 2030

Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

Vedtak: Partistyreets innstilling vedtatt.

Forslag nr. 21: Barnetrygden

Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

Vedtak: Partistyreets innstilling vedtatt.

Forslag nr. 22: Rødgrønn skattepolitikk

Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

Vedtak: Partistyreets innstilling vedtatt.

Forslag nr. 23: Ja til et nasjonalt månedskort for ungdom!

Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

Vedtak: Partistyreets innstilling vedtatt.

Forslag nr. 24: Utvidelse av LIM-prosjektet til flere bydeler

Partistyreets innstilling: Oversendes programkomiteen.

Vedtak: Partistyreets innstilling vedtatt.

Forslag nr. 25: Tannhelse

Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

Vedtak: Partistyreets innstilling vedtatt.

Forslag nr. 26: ID-merking og kastrering av katter

Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

Vedtak: Partistyreets innstilling vedtatt.

Forslag nr. 27: E39 Danmarks plass

Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

Vedtak: Partistyreets innstilling vedtatt.

Forslag nr. 28: Kollektivtransport

Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

Vedtak: Partistyreets innstilling vedtatt.

Forslag nr. 29: Barnehagebemanning

Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

Vedtak: Partistyreets innstilling vedtatt.

Forslag nr. 30: Tilsyn med barnehager

Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

Vedtak: Partistyreets innstilling vedtatt.

Forslag nr. 31: Forsvars – og utenrikspolitikk

Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

Vedtak: Partistyreets innstilling vedtatt.

Forslag nr. 32: Avskaffe abortnemndene

Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

Vedtak: Partistyreets innstilling vedtatt.

Forslag nr. 33: Fremtidens næringer

Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

Vedtak: Partistyreets innstilling vedtatt.

Forslag nr. 34: Barnetrygden

Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

Vedtak: Partistyreets innstilling vedtatt.

Forslag nr. 35: Vindkraftutbygging – et høyt spill om norsk natur!

Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

Vedtak: Partistyreets innstilling vedtatt.

Forslag nr. 36: Bro over Bjørnefjorden utsettes, og E16/Bergensbanen og E39 Nordover fra Bergen prioriteres opp

Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

Alf Egil Hollund foreslo: Bro over Bjørnefjorden utsettes. Forslaget avvises.

Vedtak: Partistyreets innstilling vedtatt. Forslag fra Alf Egil Hollund falt.

Forslag nr. 37: Noen prinsipper for transformasjon av nye sentrumsområder i Bergen

Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen og styret.

Vedtak: Partistyreets innstilling vedtatt.

Forslag nr. 38: Anti-slaveri-lov

Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

Vedtak: Partistyreets innstilling vedtatt.

Forslag nr. 39: Barnevaksinasjonsprogrammet må bli en rettighet for alle barn i Norge, og foreldre som vil motsette seg vaksinasjon må avgi skriftlig erklæring om dette

Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

Vedtak: Partistyreets innstilling vedtatt.

Forslag nr. 40: Arbeiderpartiet må ta initiativet i debatten om sivil og militær beredskap.

Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

Vedtak: Partistyreets innstilling vedtatt.

Forslag nr. 41: Privatisering av barnehager og utdanningssektoren

Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

Vedtak: Partistyreets innstilling vedtatt.

Forslag nr. 42: Et organisert og seriøst arbeidsliv

Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

Vedtak: Partistyreets innstilling vedtatt.

Forslag nr. 43: Skolegudstjenester

Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

Vedtak: Partistyreets innstilling vedtatt.

Forslag nr. 44: Studentboliger

Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

Vedtak: Partistyreets innstilling vedtatt.

Forslag nr. 45: Lære- og praksisplasser

Partistyreets innstilling: Avvises. Er allerede vedtatt politikk.

Vedtak: Partistyreets innstilling vedtatt.

Forslag nr. 46: Utdanningssystemet

Partistyreets innstilling: Avvises. Er allerede vedtatt politikk.

Vedtak: Partistyreets innstilling vedtatt.

Forslag nr. 47: Nei til vindmøller i Stølsheimen

Partistyreets innstilling: Avvises. Er allerede vedtatt politikk.

Vedtak: Forslaget oversendt redaksjonskomiteen.

Forslag nr. 48: Dei nynorske røtene i Åsane

Partistyreets innstilling: Anses ivarettatt i byrådets politikk. Oversendes bystyregruppen og programkomiteen.

Vedtak: Partistyreets innstilling vedtatt.

Forslag nr. 49: Autisme

Partistyreets innstilling: Forslaget er i tråd med gjeldende politikk. Oversendes bystyregruppen for videre arbeid.

Vedtak: Partistyreets innstilling vedtatt.

Forslag nr. 50: Et løft for Løvestakksiden

Partistyreets innstilling: Oversendes det nye styret og bystyregruppen. Programkomiteen må se nærmere på dette.

Nikolas Dale Skjerping foreslo: Forslag 50 oversendes redaksjonskomiteen.

Forslaget ble så trukket.

Vedtak: Partistyreets innstilling vedtatt.

Forslag nr. 51: Tiltak for begrensnig av utslipp - miljøgift på Slettebakken

Partistyreets innstilling: Oversendes bystyregruppen.

Vedtak: Partistyreets innstilling vedtatt.

Forslag nr. 52: Den grønne byen – park – treplanting

Partistyreets innstilling: Intensjonen støttes. Oversendes bystyregruppen.

Vedtak: Partistyreets innstilling vedtatt.

Forslag nr. 53: Hele folket i arbeid!

Partistyreets innstilling: Vedtas. Oversendes bystyregruppen.

Tor Andreas Bremnes foreslo: Vedtas. Oversendes bystyregruppen, Vestland AP og stortingsgruppen.

Vedtak: Vedtas. Oversendes bystyregruppen, Vestland AP og stortingsgruppen.

Forslag nr. 54: Universell utforming

Partistyreets innstilling: Vedtas. Oversendes bystyregruppen.

Vedtak: Partistyreets innstilling vedtatt.

Forslag nr. 55: Brostein

Partistyreets innstilling: Oversendes bystyregruppen.

Vedtak: Partistyreets innstilling vedtatt.

Forslag nr. 56: Båtliv i Storelungeren

Partistyreets innstilling: Oversendes bystyregruppen.

Vedtak: Partistyreets innstilling vedtatt.

Forslag nr. 57: Vurdere opptrapping av omsorgsbaserte rustiltak for unge (cannabis)

Partistyreets innstilling: Støtter intensjonen. Oversendes bystyregruppen.

Vedtak: Partistyreets innstilling vedtatt.

Forslag nr. 58: Bevar Arnavågen

Partistyreets innstilling: Oversendes bystyregruppen.

Vedtak: Partistyreets innstilling vedtatt.

Forslag nr. 59: Revitalisering av Ytre Arna

Partistyreets innstilling: Oversendes bystyregruppen.

Vedtak: Partistyreets innstilling vedtatt.

Forslag nr. 60: Arbeidsgruppe for transformasjon av sentrumsområder og næringsutvikling

Partistyreets innstilling: Oversendes styret.

Vedtak: Partistyreets innstilling vedtatt.

Forslag nr. 61: Et organisert arbeidsliv

Partistyreets innstilling: Vedtas. Oversendes Vestland AP og bystyregruppen.

Vedtak: Partistyreets innstilling vedtatt.

Forslag nr. 62: En aktiv alderdom

Partistyreets innstilling: Vedtas. Oversendes Vestland AP og bystyregruppen.

Vedtak: Partistyreets innstilling vedtatt.

Forslag nr. 63: Nei til fjorddeponering

Partistyreets innstilling: Vedtas. Oversendes Vestland AP.

Vedtak: Partistyreets innstilling vedtatt.

Forslag nr. 64: Vannkraft

Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

Vedtak: Partistyreets innstilling vedtatt.

Forslag nr. 65: Buekorpsene i Bergen

Partistyreets innstilling: Vedtas. Oversendes Bystyregruppen.

Vedtak: Partistyreets innstilling vedtatt.

Forslag nr. 66: Nei til vindmøller i Stølsheimen Landskapsvernområde

Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

Vedtak: Partistyreets innstilling vedtatt.

Forslag nr. 67: Kollektivtransport i bydelene

Partistyreets innstilling: Oversendes fylkestingsgruppen.

Vedtak: Partistyreets innstilling vedtatt.

Forslag nr. 68: Institusjonsnavn

Partistyreets innstilling: Oversendes stortingsgruppen.

Vedtak: Partistyreets innstilling vedtatt.

Forslag nr. 69: Strakstiltak nødvendig for å øke godstransport på jernbane

Partistyreets innstilling: Ivaretatt i dagens politikk. Oversendes stortingsgruppen.

Vedtak: Partistyreets innstilling vedtatt.

Forslag nr. 70: (Forslag som var falt ut av forslagsheftet)

Boikott av varer og tjenester fra det okkuperte området i Palestina

Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

Vedtak: Partistyreets innstilling vedtatt.

SAK 4 POLITISK DEBATT

Innledning v/ Hans Christian Gabrielsen

I den politiske debatten hadde følgende ordet:

Bergen AUF v/EndreToft, Tor Fjelldal, Arild Holdt Jensen, Geir Steinar Dale, Djani Behram, May Britt Tabak, May-Brit Nordås, Henrik Drivenes, Alf Egil Hollund, Rigmor Heggdal, Anna Elisa Tryti, Rolf Brundstad, Lubna Jaffrey, Hallgeir Utne Hatlevik, Hikaru Ringdal, Ole Flåm Svendsen, Emil Gadolin, Matias Alexander Baltazar Birkeland, Marte Mjøs Persen, Helge Hansen, Andreas Niuewejaar, Endre Tvinnereim, Øivino Bergh, Arne Geir Meal, Tor Fjelldal 2. gang, Ole-Jørgen Johannessen, Karl Johan Kirkebø, Brage Buggeland, Katrine Johannessen, Marita Henriksen, Leonora Hjelle, Øystein Hassel, Jostein Nygård, Fauzia Hussain-Wiik, Kathrine Dahle, Jan Hetterud, Geir Steinar Dahle 2. gang, Maria Christiansen, Oda Kvalavåg Hausberg, Axel Fjeld, Marita Henriksen, Jette L. Hansen, Tor Andreas Bremnes, Inge Degnepoll, Arne Bendik Rekve, Ruth Brudvik, Anne Charlotte Valaker Bruheim, Thomas Nielsen, Harald Schjelderup, Valborg Sweeney, Henrik Drivenes 2. gang, Siw-Anita Lien, Olav Bergo, Nathalie Mercadal, Christian Vassbotn, Peter Hatlebakk, Helena Haldorsen

Hans Christian Gabrielsen fikk ordet for å oppsummere debatten.

Roger Valhammer takket ham for fin innledning og god oppsummering og overrakte blomster.

Forslag fremmet i debatten, oversendt redaksjonskomiteen:

Tor Fjelldal:

Arbeiderpartiet må stanse all utbygging av vindmøller på land snarest. Vindkraften ødelegger natur, gir minimalt tilbake til samfunnet, og betyr omtrent ingenting for omstillingen til nullutslipps-samfunnet i Europa.

May Britt Tabak:

Lyntog Vestlandsbanen

Arbeiderpartiet i Bergen vil legge føringer for at transport mellom vest og øst i landet skal skje med lyntog Vestlandsbanen på 2,5 timer. Passasjergrunnlaget for banen fra forurensende flytrafikk til elektrifisert bane.

Bergensbanen skal opprettholdes med drift som i dag – med lokale av- og påstigninger, og vekt på økt turisttrafikk. Ber om at det oversendes Vestland AP.

SAK 5 BERETNING 2018

Roger Valhammer la frem beretning fra styret.
Dirigenten refererte fra kontrollkomiteens beretning.

Ordet hadde: Steinar Sætre, Kjell Håland, Ole-Jørgen Johannessen, Anna Elisa Tryti, Rune Bakervik

Vedtak: Beretning for 2018 enstemmig godkjent. Kontrollkomiteens beretning tatt til etterretning.

SAK 6 REGNSKAP 2018

Dirigenten refererte revisors beretning.
Kasserer, Christian Raknes, gikk gjennom regnskapet og orienterte om den økonomiske situasjonen og de sentrale økonomiske disponeringer for 2018, inklusive en gjennomgang av fondsplassering og avkastning herfra.

Vedtak: Regnskap for 2018 enstemmig godkjent. Revisors beretning tatt til orientering.

SAK 7 BUDSJETT 2018

Kasserer, Christian Raknes, la frem budsjett for 2019.

Vedtak: Budsjett for 2019 godkjent. Revisors beretning tatt til orientering.

SAK 8 VEDTEKTSENDRINGER

Det var ikke fremmet noen forslag til vedtektsendringer.

SAK 9 INNSTILLING FRA REDAKSJONSKOMITEEN

Per Rune Henriksen la frem, og redegjorde for, innstilling fra redaksjonskomiteen.

Leonora Hjelle redegjorde for flertallsinnstillingen på uttalelsen om Klima og energi. Per Rune Henriksen redegjorde for dissensen.

Ordet hadde: Endre Tvinnerheim, Beate Tvedt Johannessen, Rolf Jens Brunstad, Ruth Brudvik, Odd Inge Matre, Anna Elisa Tryti, Svein Hindal, Andreas Nieuwejaar

Forslag som vedtas direkte:

5 – Permisjonsrettigheter

6 – Yrkesskadeerstatning

18 – Barnevern

38 – Anti-slaveri-lov

Vedtak: *Redaksjonskomiteens innstilling vedtatt.*

Forslag som oversendes stortingsgruppen for videre arbeid:

1 – Minstekrav til karakterbegrunnelse

3 – Reform av prosedyren for grunnlovsendring

14 – Aksjonærregisteret i Norge

Vedtak: *Redaksjonskomiteens innstilling vedtatt.*

Forslag som er innstilt avvist:

4 – Gjennomgang av benådningsregelverket

13 – Vestlandsbanen – Et moderne lyntog fra Bergen til Oslo i flerbrukskonsept og med forgreininger til Haugesund og Stavanger.

15 – Offentlig gjeldsordning

70 – (Forslaget som var falt ut av forslagsheftet – Boikott av varer og tjenester fra det okkuperte området i Palestina)

Vedtak: *Redaksjonskomiteens innstilling vedtatt.*

Langsiktig byutvikling i miljøperspektiv

Norge har satt seg som mål at utslipp av klimagasser i 2030 skal være redusert med minst 40 prosent fra 1990-nivå. Dette legger premissene for hvordan byen vår skal utvikles fremover. Samtidig må byutviklingen sikre sosial bærekraft og støtte opp om muligheten til å leve gode liv i byen.

Arbeiderpartiet er garantisten for at Bergen tar sin del av ansvaret på en måte som ivaretar både klimaet og innbyggernes livskvalitet. Hovedoppgavene blir å sikre infrastruktur som er nødvendig for vekst i byen, redusere klimagassutslippene fra pendling, videreutvikle den bergenske byformen og trygge boligsosiale hensyn i Bergen.

En trivelig, gjenkjennelig og inkluderende by

I og nær Bergen sentrum er flere områder åpnet opp for byutvikling de kommende årene. I tråd med bærekraftig bypolitikk skal arealkrevende industri erstattes med bolig og arbeidsplassintensiv næring, handels- og servicefunksjoner og offentlige kulturinstitusjoner, skoler og barnehager. De nye sentrumsområdene gir et stort potensial for byutvikling som vil skape bedre balanse mellom boliger og arbeidsplasser i sentrale deler av Bergen og redusere behovet for pendling. For at dette skal bli gode steder å være for alle, må kommunen sørge for en variasjon i type boliger, og eierstruktur som legger til rette for en sammensetning av bergensere fra ulike samfunnslag.

Bergensk byskikk er et samlebegrep for ulike gode prinsipper som fortsatt bør prege byutviklingen fremover. Det betyr en tett by der naturlandskap, kulturhistorie og vår eksisterende bebyggelse gir grunnlag for en finmasket byromstruktur med kvalitet og identitet. De nye byområdene bør i stor grad utvikles med bruk av trematerialer, stor

fasadevariasjon og begrenset fasadelengde, med en allmenningsstruktur og med stigende byggehøyder mot høydedragene i byen. Kaifronten i Bergen skal være åpen for allmennheten, og byggehøydene mot vannflater skal ikke være høyere enn bebyggelsen bak, slik at utsikten ivaretas.

Arbeiderpartiet i Bergen mener at:

- Bergen kommune skal være en aktiv premissgiver for byutviklingen i Bergen.
- Sentrale transformasjonsområder som Dokken og Indre Laksevåg må legges til rette for barnefamilier og folk flest, med virkemidler for sosial boligpolitikk.
- Bergen kommune skal ha fokus på fortetting med kvalitet og videreutvikling av bergensk byskikk.

Det offentlige som aktør

Bergen kommune, og andre offentlige institusjoner som stat, fylkeskommune og offentlige foretak, er viktige grunneiere i de fleste av de nye byutviklingsområdene, og må opptre som langsiktige aktører.

I andre europeiske byer, som København, Hamburg og Göteborg, sikrer by og stat den sosiale bærekraften i utviklingen av nye sentrumsområder ved å delta i gjennomføringen av transformasjonen som både eier og investor, i tillegg til å være reguleringsmyndighet. På tilsvarende måte må Bergen kommune aktivt forvalte de tunge offentlige interessene på lang sikt og sikre en sterk og helhetlig offentlig styring.

Arbeiderpartiet i Bergen mener at:

- Offentlig byplanlegging i Bergen må gis høyere prioritet.
- Det må utvikles en mer sammenhengende boligpolitikk for Bergensområdet der transformasjonen av de nye sentrumsområdene skjer i samspill med det pågående arbeidet med et boligbyggeprogram for byregionen.
- Kommunen må utvikle gode samarbeidsprosesser med eiendomsutviklere og benytte nye verktøy og samarbeidsformer, herunder offentlige utviklingsselskap spesifikt for transformasjonsområdene.
- Nye bydelstyrer må aktivt ta del i behandling av saker etter plan og bygningsloven innenfor nærmere bestemt område for å sikre et nær demokratisk element i byutviklingen.

Transport

En økende befolkning vil kreve et utvidet transportsystem. Bergen kommune har i tråd med klimaavtalen i Paris og statlige føringer vedtatt at all vekst i transportbehovet skal tas med kollektiv, sykkel eller gange. Samtidig er mange avhengige av å bruke bilen deler av veien for at kollektivtransport skal være et reelt alternativ for dem. I dag er det for lite tilrettelagt for å sette fra seg bilen for å ta buss og bane videre.

Bergen trenger et komplett utbygget bybanenett. Selv om dette må bygges ut over tid er det viktig at viljen til utbygging synliggjøres i overordnede planer og fremtidsvisjoner for byen. Det bør lages en helhetlig plan for etablering av bybane til alle Bergens bydeler. Bybanen må etableres på et tidlig tidspunkt i byutviklingen for å unngå økt personbiltransport og CO₂-utslipp.

Bergen bør ha som mål å etablere et mest mulig bilfritt sentrum samt å fjerne gjennomgangstrafikk på Danmarks plass for å redusere klimagassutslipp og bedre bergenserne helse. Bilfrie sentrumsområder vil både gi renere luft for bergenserne og frigjøre arealer som kan benyttes til rekreasjonsområder.

Arbeiderpartiet i Bergen mener at:

- Trafikkvekst som følge av utbygging av Dokken, Indre Laksevåg og andre sentrale transformasjonsområder må tas kollektivt med bybanen som hovedtransportsystem.
- Det bør utarbeides en helhetlig strategisk plan for et fremtidig bybanenett i Bergen og omegnskommunene.
- Det bør etableres mer innfartsparkering, både for bil og sykkel, rundt Bergens sentrale deler og utenfor bydelssentrene.

- Innfartsparkering, kollektivterminaler, bybanestopp og bomstasjoner i størst mulig grad må ses i sammenheng.
- Bergen kommune skal ha som mål å gjøre Bergen sentrum og Danmarks plass mest mulig bilfri innen 2030.

Redaksjonskomiteens innstilling: Forslaget vedtas.

Anna Elisa Tryti foreslo:

Ny linje 171: Det må utvikles en ny nasjonal og kommunal boligpolitikk for folk flest, med virkemidler særlig for unge, førstegangsetablerere og barnefamilier. Husbanken må få et utvidet mandat og flere ressurser.

Beate Tvedt Johannessén foreslo:

Kulepunkt 192: Det skal etableres en ... - bytte ut bør.

Vedtak: Redaksjonskomiteens forslag vedtatt med endringsforslag fra Beate Tvedt Johannessén og tillegg fra Anna Elisa Tryti.

Livslang læring og fagskole

Kunnskap er makt, og derfor har lik rett til utdanning alltid vært et sentralt krav for Arbeiderpartiet. Alle må sikres lik rett til grunnskole, videregående opplæring og lengre utdanninger. Utdanning må være tilpasset og dimensjonert til arbeidslivets behov, for at flest mulig ungdommer sikres arbeid etter endt utdanning. I et arbeidsliv i stadig raskere endring, vil relevante etter- og videreutdanninger ha enda større betydning fremover.

Den offentlige fellesskolen legger grunnlaget i utdanningssystemet. Et trygt læringsmiljø er avgjørende for den enkeltes og samfunnets utvikling. Arbeiderpartiet ønsker en mer helhetlig skoledag, trygge økonomiske rammer og en skole som sikrer like muligheter for alle. Arbeiderpartiet mener at arbeidslivskunnskap om det norske trepartssamarbeidet, samt faglige rettigheter og plikter skal være en del av opplæringsplanen i videregående skole.

Å ta et utdanningsvalg er for mange unge et vanskelig valg, og mange velger feil. Arbeiderpartiet vil derfor styrke rådgivningstjenesten i ungdomsskolen, slik at flere gjør kvalifiserte valg. Gjennomsnittsalder for å ta fagbrev i Hordaland er 27 år. Det tyder på at mange unge har tatt utdanningsvalg som ikke førte frem til relevant arbeid, men har seinere fått jobb i andre yrker og kvalifisert seg til å ta fagbrev gjennom praktisk arbeid og tilrettelagt teoriundervisning.

Livslang læring er oftest knyttet til arbeidslivets behov, med det daglige arbeidet som en viktig læringsarena. Vi må derfor tilrettelegge for et arbeidsliv som evner å ta i bruk og videreutvikle den enkeltes kompetanse. Voksnes læring er viktig som virkemiddel for sosial utjevning og økt trygghet.

Arbeiderpartiet skal være pådriver og tilrettelegge for at arbeidslivet selv utvikler relevante utdanningstilbud i samsvar med arbeidslivets behov.

Partene i arbeidslivet må være sentrale aktører i planlegging og iverksetting av etter- og videreutdanningstiltak. I hovedavtalen mellom partene fremgår at alle arbeidsplasser skal gjennomgå virksomhetens kompetansebehov, og i samarbeid sette opp kompetanseplan. Mellom annet er økonomiske barrierer et hinder for at dette fungerer fullt ut etter intensjonen. Derfor vil Arbeiderpartiet bidra til gode rammevilkår, med stipend- og låneordninger og dekking av utgifter til livsopphold, slik at flere skal kunne benytte seg av etter- og videreutdanning. I denne sammenheng må Statens Lånekassee tilby lån også til dem som studerer mindre enn 49%. For bedrifter som dekker kostnader med etter og videreutdanning, bør det vurderes å etablere en refusjonsordning, etter modell fra skattefunn.

I forbindelse med omstruktureringer i næringslivet og lignende, opplever mange å måtte ta nye utdanningsvalg i voksen alder. Derfor må kvaliteten i karriereveiledningen styrkes, for å

bidra til likeverdige, tilgjengelige og godt kjente tilbud for unge og voksne i alle livsfaser. Dette krever en rådgivningstjeneste hvor flere ansatte har yrkesfaglig bakgrunn.

Fagskolen er en viktig aktør i utdanningssystemet, og ikke minst viktig i et etter og videreutdanningsperspektiv. Fagskolene tilbyr relevante utdanninger for virksomheter og fagarbeidere som ønsker videreutvikling i sine fag. Arbeiderpartiet vil arbeide for en bedre og mer forutsigbar finansieringsordning. Overordnet styring og finansiering av utdanningssektoren skal være et offentlig ansvar.

Arbeiderpartiet mener utdanningssystemet må åpnes ytterligere for å etablere et mest mulig sømløst utdanningssystem. Utdanning på fagskole må gi gode overganger til annen og lengre utdanninger, eksempelvis til relevante tilbud i UH sektoren.

Arbeiderpartiet vil:

- Arbeide for å styrke og synliggjøre det offentlige fagskoletilbudet.
- Arbeide for å styrke og synliggjøre Y-veien, fra fagbrev og inn i lengre utdanninger.
- Arbeide for å styrke arbeidsplassbaserte tilbud innen fagopplæring og fagskole.
- Arbeide for å kvalitetssikre og tilrettelegge eksisterende og nye voksenopplæringstilbud tilpasset de voksnes livssituasjon.
- Arbeide for at arbeidsgiver tilbyr nødvendig kompetanseheving ved reformer, omorganisering og teknologiske endringer, eksempelvis ved å etablere "kompetansefunn", etter modell fra skattefunn.

Redaksjonskomiteen innstilling: Forslaget vedtas og sendes Vestland Ap.

Vedtak: *Redaksjonskomiteens forslag vedtatt.*

Klima og energi

Nye Vestland fylke vil stå for en fjerdedel av norsk kraftproduksjon og en stor del av virksomheten på norsk sokkel styres fra Bergen. Titusener arbeidstakere i Bergen har sitt virke i energiselskaper, oljeservice- og leverandørbedrifter.

80% av dagens globale energiforbruk dekkes av fossile energikilder som kull, olje og gass. Dette må gradvis fortrenkes av fornybare energikilder om vi skal klare å nå våre mål om å hindre global temperaturøkning over 1,5 grader. Global energiomlegging vil ta tid, men vi må ha en politikk som påskynder utviklingen og reduserer etterspørsel etter fossil energi. Dette byr på store utfordringer for en energinasjon, men også muligheter.

Energirelatert virksomhet i vår by og landsdel er preget av teknologi, innovasjon og kompetanse. Dette er det viktig å ivareta, slik at dagens energinæring blir en del av løsningen når morgendagens nullutslippsløsninger skal skapes.

Olje og gass:

Strengt utslippskrav i norsk petroleumsvirksomhet har ført til at Norge har lave utslipp ved produksjon, men også til at vi er verdensledende på utvikling av teknologi og løsninger som trengs for å redusere utslipp fra produksjon av olje og gass. For å bidra til at vi når våre globale klimamål må utslippene fra norsk olje- og gassproduksjon reduseres med minst 2,5 millioner tonn årlig innen 2030 og videre kutt frem mot 2050. Vår region har en viktig rolle i arbeidet med å utvikle teknologi for karbonfangst og lagring. Slik teknologi vil være helt nødvendig for å få nødvendige utslippsreduksjoner fra bruk av fossil energi. Verdens største testsenter på Mongstad og et fremtidig mellomlagringsanlegg for CO₂ på Kollsnes vil sette vår region i front i utvikling av denne teknologien. Det er viktig at vi klarer å utnytte dette til å skape bærekraftige industriarbeidsplasser for fremtiden. For at vi skal nå FN's bærekraftsmål om å utrydde sult og fattigdom må det også utvikles ny teknologi for å kunne høste bærekraftig av havets ressurser. Havbruk, vind- og bølgekraft vil være viktig i fremtiden, og norsk energinæring har teknologi og kompetanse til å utvikle dette. Vi ser også at teknologiutvikling i energinæringen gir løsninger og produkter som andre teknologitunge

sektorer i Norge gjør seg nytte av og slik bidrar til vekst i fastlandsøkonomien. Stabile og forutsigbare rammevilkår er viktig for at næringen skal kunne gjøre de nødvendige investeringer for å nå disse målene.

En direkte konsekvens av det grønne skiftet må likevel være å legge bort kravet om konsekvensutredning i Lofoten, Vesterålen og Senja. Ressursene her bør få ligge i fred.

Vannkraft:

Regulerbar vannkraft er ryggraden i vårt fornybare energisystem. Den har skapt grunnlag for industri og bosetting, den har lagt grunnlag for at vi har en fornybarandel på 70%, -den høyeste fornybarandel noe industrialisert land kan vise til. Likevel blir denne type energiproduksjon beskattet hardere enn olje- og gassproduksjon. Grunnrentebeskatningen er nå et hinder for lønnsomme investeringer i utbygging, opprustning og vedlikehold av kraftanlegg. Dette er et paradoks i en tid hvor vi trenger mer fornybar energi, og ønsker at den skal produseres med en mest mulig miljøvennlig teknologi. Et regjeringsoppnevnt utvalg skal se på kraftskatteregimet og har fått mandat til å se på alle skatteelementer.

Arbeiderpartiet i Bergen mener at de kommuner som avgir areal og naturverdier til kraftproduksjon skal ha kompensasjon for dette slik dagens ordninger gir. Endringer i skattesystemet må derfor handle om grunnrenteskatten, som i dag i sin helhet går til staten. Vannkraftutbygging har hatt store positive virkninger for landet, men regulering av vassdrag har også gitt belastning på natur og miljø. Arbeiderpartiet i Bergen mener at fremtidig produksjonsøkning i første rekke må skje gjennom effektivisering av kraftanlegg og linjenett fremfor å legge beslag på større naturverdier. I vernede vassdrag skal søknad om utbygging avslås. I andre vassdrag skal hensynet til naturmangfold og miljøvern veie tungt.

Vindkraft:

Store kostnadsreduksjoner og skattemessig favorisering har gjort at det nå blir mer og mer lønnsomt å satse på landbasert vindkraft, også i Norge. Et høyt antall konsesjonssøknader og høyt konfliktnivå rundt en rekke av planene har ført til at det nå utarbeides en nasjonal ramme for vindkraft i Norge. Målet er å definere områder hvor det kan bli aktuelt å legge til rette for bygging av landbasert vindkraft. Arbeiderpartiet i Bergen registrerer at vindkraftanlegg i stor bygges, eies og kontrolleres av utenlandske selskaper. Vindkraft gir liten, om noen lokal verdiskapning, og der er ingen pålagte former for kompensasjon for naturinngrep og arealbeslag utover den gevinsten grunneierne får. Vi registrerer også at nasjonale myndigheter i mange tilfeller gir konsesjon på tross av motstand fra berørte kommuner. Arbeiderpartiet i Bergen mener derfor at kriterier for å tillate vindkraftutbygging må inkludere aksept fra berørte kommuner i tillegg til natur- og miljøfaglige vurderinger, tilgang til eksisterende nett og andre forhold. Med disse kriteriene på plass vil det være lite rom for storstilte utbyggingsplaner. I den grad det likevel bygges ut vindkraft med lokal aksept må det også gi inntekter til lokalsamfunnet i form av naturressursskatt på et nivå som tilsvarer vannkraftkommunenenes samlede økonomiske kompensasjon for avståelse av natur- og miljøverdier.

Stølsheimen

Arbeiderpartiet i Bergen registrerer at det foreligger planer om storstilt utbygging av vindkraft i Stølsheimen landskapsvernområde. En slik utbygging vil være et sterkt ødeleggende naturinngrep og området vil miste sin verdi som rekreasjons- og turområde. Arbeiderpartiet i Bergen stiller seg på linje med miljøvernorganisasjoner, turlag og lokal velforening når vi sier et klart nei til vindmøller i Stølsheimen landskapsvernområde.

Redaksjonskomiteen innstilling: Forslaget vedtas og sendes Vestland Ap.

Dissens (Stryke linjenummer 297 til 298): Per Rune Henriksen, Roger Pilskog, Vilde Stokken

Odd Inge Matre foreslo:

Linje 333-338, Stølsheimen

...vindkraft i Stølsheimen landskapsverneområde... endres til: ...vindkraft i Stølsheimen, herunder Stølsheimen landskapsverneområde...

...nei til vindmøller i Stølsheimen landskapsverneområde.. endres til: ..nei til vindmøller i Stølsheimen, herunder Stølsheimen landskapsverneområde.

Ruth Brudvik foreslo:

Tilføyelse linje 332: AP vil prioritere vindkraftutbygging i havområdene.

Anna Elisa Tryti foreslo:

Linje 390: Arbeide for ytterligere statlige midler til byvekstavgaltene.

Ta ut linje 386.

Vedtak: Redaksjonskomiteens flertallsforslag vedtatt med tilleggs- og endringsforslag fra Ruth Brudvik, Odd Inge Matre og Anna Elisa Tryti. Dissensen falt.

Kollektivtransport

Vi vet gjennom et uendelig antall klimarapporter og våre forpliktelser gjennom Parisavtalen, at vi i Norge vil måtte benytte oss mindre av personbil som transportmiddel. For å sikre at alle har muligheten til å reise miljøvennlig trenger vi verdens beste kollektivsystem. I Bergen skal bybanen være ryggraden, med gode matesystemer med busser, gode ordninger for innfartsparkering og hyppige avganger.

Bussene skal være miljøvennlige, og i fremtiden må alle busser som går på fossilt drivstoff byttes ut med busser basert på nullutslippsteknologi. Å drifte kollektivtrafikk er dyrt. Skal vi sikre et godt og fremtidsrettet tilbud må vi bruke pengene på rett måte. Å holde prisene nede er viktig, men minst like viktig er det å sikre et godt nok tilbud, med nok og hyppige avganger. Derfor mener Arbeiderpartiet i Bergen at vi ikke skal øke prisene på periodekort ut over prisveksten hvert år, og at vi skal prioritere flere avganger og utbygging av kollektivnettet de neste årene. For å sikre større inntekter som igjen kan brukes på å utvikle et enda bedre kollektivtilbud mener Arbeiderpartiet i Bergen at vi skal bruke inntekter fra bompengeringen til å finansiere drift av kollektivtrafikken.

Å reise sømløst med ulike reiseprodukter øker tilfredsheten med kollektivtilbudet, og vil gjøre at flere velger å reise kollektivt. Derfor beklager vi at staten og NSB enda ikke har gjort det mulig å reise med tog mellom Arna og Bergen Sentrum med enkeltbillett kjøpt hos Skyss. Hordaland fylkeskommune har fullfinansiert denne samordningen, og nå må staten levere. Dette handle rom å se kollektivtransport i et større perspektiv. Vi må slutte å se de ulike formene for transport som separate reiser, og begynne å snakke om mobilitet som helhet. Vi skal ta ansvar for hele reisen, fra man går ut døren til man er fremme på jobben eller skolen. Alle transportformer må samordnes og byttet mellom dem må være sømløse. Derfor mener vi at bysykkelordningen bør innlemmes i Skyss sine periodekort.

Arbeidsforhold

Hordaland fylkeskommune har som en stor offentlig aktør et særlig ansvar for å sikre gode arbeidsforhold for alle som enten jobber i fylkeskommunen, eller som jobber i selskaper som leverer tjenester til fylkeskommunen. I tillegg til å gjøre det attraktivt å reise kollektiv skal Arbeiderpartiet sikre at de ansatte i Skyss gis et godt arbeidsmiljø og ikke blir negativt påvirket av evt. organisatoriske endringer rundt Skyss. Samtidig er det svært viktig at Bergen Kommune tar en aktiv rolle opp mot Skyss, slik at man sikrer en god kollektivdekning i og rundt Bergen, når Skyss skal inn i det nye Vestlandet.

Ungdom

Gode reisevaner etableres tidlig, derfor må vi sikre gode nok tilbud til ungdom. Derfor bør man innføre et nasjonalt månedskort for ungdom frem til fylte 20 år. Dette blir viktig nå i et Norge hvor vi slår sammen fylkene våre, og vi får større regioner. Om vi som et land skal bli mer sammenknyttet må vi kunne ha et reisetilbud som tillater at gammel fylkeskultur jevnes ut.

Arbeiderpartiet i Bergen vil:

- At staten følger opp arbeidet til Hordaland fylkeskommune og sikrer enhetstakst på togreiser mellom Arna og Bergen sentrum

- Ikke øke prisene på periodekort med mer enn årlig indeksregulering.
- Prioritere flere og hyppigere avganger
- Bruke midler fra bompengeringen til finansiering av drift av kollektivtrafikken
- Innlemme bysykkelordningen i Skyss sine periodekort
- Sikre de ansattes rettigheter
- At staten innfører et nasjonalt ungdomskort

Redaksjonskomiteen innstilling: Forslaget vedtas og sendes Vestland Ap

Vedtak: Redaksjonskomiteens forslag vedtatt.

Forsvar og sikkerhet

Verdensbildet er stadig i endring. I de siste årene har vi fått et mer utfordrende internasjonalt trusselbilde som også gir grunn til bekymring for Norges sikkerhet. «Cyberkrig» med systematiske dataangrep skjer allerede, «hybridkrig» foregår i land nær oss, og er et mer sannsynlig scenario enn full konvensjonell krig. Internasjonale samarbeidsorganisasjoner svekkes og stormaktspolitikk vinner frem.

Norsk fred og sikkerhet ivaretas best gjennom et forutsigbart internasjonalt samarbeid basert på folkeretten. Vårt fundament for en troverdig sikkerhetspolitikk er vårt medlemskap i NATO. Norge deltar også i -og støtter, FNs fredsbevarende operasjoner. Vi vil øke norske bidrag til FN-operasjoner. Norsk deltakelse i væpnede internasjonale operasjoner skal forankres i FN-mandat eller anerkjent folkerettslig grunnlag. Sikkerhetspolitisk blir de nordiske landene vevet stadig tettere sammen. Vi mener at det nordiske forsvarssamarbeidet må styrkes som et supplement til NATO-samarbeidet.

Atomvåpen utgjør en trussel mot menneskehetens eksistens, men arbeidet for nedrustning og ikke-spredning har nærmest stoppet opp. Det endelige målet bør være en verden uten kjernevåpen. Den internasjonale ikkespredningsavtalen NPT må følges opp. Det må legges press på atommaktene for at de skal ruste ned.

NATO-medlemskapet forplikter oss til å ta ansvar for våre egne områder og vår egen forsvarsevne slik at vi kan motstå et angrep frem til våre allierte kan komme til unnsetning. Norsk basepolitikk skal ligge fast. Vi må derfor ha et troverdig forsvar med tilstrekkelige ressurser i alle forsvarsgrener som kan håndheve suverenitet over våre land- og havområder. Dette fordrer at forsvaret må tilføres større ressurser i tråd med målsettingen om at vi gradvis øker forsvarsbudsjettene opp mot 2% av BNP. Vi må ha særlig oppmerksomhet på landmakten, som må moderniseres og styrkes betydelig. I dette bildet er Heimevernet en viktig del. For å sikre vitale objekter langs kysten, som for eksempel olje- og gassanlegg, Bergen havn og Haakonsværn, trenger vi også et Sjøheimevern som har båter og folk med lokal kunnskap.

Fregatten «Helge Ingstad»s forlis har svekket vår beredskap og evne til suverenitetshevdelse til havs. De nødvendige tiltak som må til for å gjenopprette denne må iverksettes så snart som mulig. Finansieringen av dette må ikke svekke nødvendig styrking av forsvaret som helhet.

Det norske regelverket for eksport av krigsmateriell skiller mellom A-, B- og flerbruksmaterieell. A-materiell er våpen, ammunisjon og visse typer militært materiell. B-materiell er øvrig militært materiell.

Arbeiderpartiet i Bergen mener at:

- Norge skal forby salg av krigsmateriell (A og B) til autoritære ikke-demokratiske regimer som begår krigsforbrytelser eller menneskerettighetsbrudd
- Norge skal fortsatt bidra aktivt i FN-operasjoner.
- Alle styrkebidrag og operasjoner i utlandet skal være i tråd med internasjonal lov
- Norges bidrag til NATO skal i størst mulig grad skje i vårt eget interesseområde.

- Norge må aktivt jobbe og stemme for atomnedrustning.

Redaksjonskomiteen innstilling: Forslaget vedtas og sendes Vestland Ap.

Vedtak: *Redaksjonskomiteens forslag vedtatt.*

Viktige vei- og jernbaneprosjekt i regionen vår

Arbeiderpartiet vil sørge for at hele Vestland skal være et attraktivt fylke med fremtidsrettede og bærekraftige transportløsninger både for folk og næringsliv. Vestland må ha et vei- og samferdselsnett som er trygt og som knytter kommunene og fylket sammen på en god måte, og vi må ha effektive transportkorridorer mot resten av landet. Derfor vil Arbeiderpartiet ruste opp fylkesveiene og satse på rassikring, tunnelsikring og opprusting av fylkesveiene.

Arbeiderpartiet er opptatt av å sikre utvikling i hele regionen vår, og derfor må de regionbyggende samferdselsprosjektene i Vestland prioriteres i planperioden. Ringvei Øst, med særlig nordre strekk mellom Vågsbotn og Klauvaneset, samt ny jernbane og vei til Voss er spesielt viktig for Arbeiderpartiet i Bergen. Arbeiderpartiet i Bergen er kritisk til manglende prioritering av samferdselsprosjekter på Vestlandet. Det vises spesielt til manglende finansiering og utsettelser av dobbeltspor til Voss.

Arbeiderpartiet i Bergen mener også at det må satses på fergefri E39 langs hele kysten. Kostnadene i prosjektet er redusert, men fortsatt for høye. Selv med store statstilskudd vil bompengene og det samlede kostnadsnivået bli store og øke bompengebelastningen i vår region ytterligere. Arbeiderpartiet i Bergen mener derfor ytterligere kostnadsreducerende tiltak er avgjørende for å sikre både fremdrift og realisering av prosjektet. Dette inkluderer for eksempel å se på mulighetene for å redusere hastigheten, at prosjektet bygges som tofeltsvei med midtdeler på deler av strekningen og utsettelse av deler av strekningen.

Arbeiderpartiet i Bergen vil arbeide for:

- Ringvei Øst, med nordre strekk mellom Vågsbotn og Klauvaneset som førsteprioritet
- E16 og Bergensbanen Arna-Voss
- Fergefri vei på nord-sør-aksen på vestlandskysten
- Rassikring av utsatte områder

Redaksjonskomiteens innstilling: Forslaget vedtas og sendes Vestland Ap

Endre Tvinnerheim opprettholdt sitt forslag fremmet i behandlingen av innkomne saker.

Rolf Jens Brunstad foreslo: Linje 467, tas ut.

Anna Elisa Tryti foreslo:

Linje 453: Budsjettet i NTP er stramt. Arbeiderpartiet vil i denne situasjonen prioritere sikkerhet, rassikring, 0-visjon for trafikkdrepte og hardt skadde, helse og klima.

Linje 455: Når det gjelder fergefri E39 er + 456 etc.

Linje 464: Bybane til alle bydeler

Linje 466: K5, med parallell bygging av jernbane og veg. Planmidler helt til Voss må på plass umiddelbart.

Linje 467 tas bort.

Vedtak: *Redaksjonskomiteens forslag vedtatt med endringsforslag fra Anna Elisa Tryti til linje 464 og 466. Forslag fra Anna Elisa Tryti til Linje 453, 455 og 467 Falt. Forslag fra Endre Tvinnerheim og Rolf Jens Bunstad falt.*

Et organisert og seriøst arbeidsliv

Arbeid og sysselsetting er vår fremste sak. Å ha arbeid - i et anstendig arbeidsliv - gir mennesker deltagelse og tilhørighet, og det styrker tilliten mellom mennesker og fellesskapet. I Norge har vi hatt negativ utvikling de siste årene. Sterk lavlønnskonkurranse, finanskrisen og oljedetour, har redusert andelen i jobb fra 72 prosent i 2008 til 67 prosent i 2017. Verdien av dette fallet er beregnet til over 2500 milliarder kroner. Dette er også tapte inntekter for omfordeling og offentlig verdiskaping.

Den norske arbeidslivsmodellen er en suksess, som har bidratt til økt verdiskaping, økt produktivitet, og ikke minst, et konkurranse- og omstillingsdyktig arbeidsmarked i Norge. Men den norske modellen er ikke en institusjon. Det er et samarbeid mellom tre parter. I tillegg til myndigheter, forutsetter modellen sterke og ansvarlige organisasjoner i arbeidslivet. Det oppleves nå at modellen er under press - og det er det organiserte arbeidslivet som angripes.

- Kraftig økning av forskjellige typer midlertidighet i arbeidslivet, gir den enkelte arbeidstaker manglende forutsigbarhet for både arbeid og inntekt, og et liv som settes på vent. Dette skaper også vanskelige forhold for at fagforeninger skal kunne organisere og kreve tariffavtale. I tillegg ble fagforeningenes kollektive søksmålsrett fjernet av regjeringen Solberg
- Ansatte i varehandel, på kjøpesenter og i franchise foretak, fratas sin forhandlingsrett ved at de reelle beslutningene ofte ligger utenfor juridisk arbeidsgiver. Vi er også bekymret når vi hører at tillitsvalgte innenfor kollektivtransport rapporterer at partssamarbeidet svikter der fylkeskommunens styring på leverandøren påvirker de ansattes arbeidsvilkår, og slik fratar fagforeningen legitim forhandlingsrett. Arbeidstilsynet og NAV rapporterer at anbud som kun vektlegger pris som viktigste kriterium, ikke evner å skape helsefremmende arbeidsplasser. Det er derfor viktig at offentlige innkjøpere vektlegger flere komponenter som ivaretar arbeidsmiljøet.

Dette er forhold som i sum undergraver det organiserte arbeidslivet, og med det den norske modellen. Regjeringen ble for ett år siden pålagt krav fra Stortingets om å styrke det organiserte arbeidslivet, men nå unnlater regjeringen å følge opp. I regjeringserklæringen gjentas budskapet om å «anerkjenne at mange arbeidstakere velger å være uorganisert». Dette er et farlig budskap i en tid da sosial dumping og press på arbeidstakernes rettigheter brer om seg, uten at Politi og Arbeidstilsyn får ressurser til å følge opp. Fagforeningsfradraget står fortsatt på 2013-nivå, og faller dermed ytterligere i verdi. Frys av fradrag i kronebeløp, står ellers i skarp kontrast til arbeidsgivernes faste prosentvise fradrag for kontingent.

Men både kommuner og fylkeskommune kan gjøre tiltak som bygger oppunder den norske modellen. Det offentlige kjøper varer og tjenester for rundt 500 mrd. i årlig. Også i kommune- og fylkespolitikken må innkjøpsmakt brukes for å bidra til en ønsket samfunnsutvikling. *Uten gode rutiner for kontraktsoppfølging løper kommunene en risiko for å bli vertskap for sosial dumping og arbeidslivskriminalitet.* Kreves det tariffavtale hos leverandør på alle fagområder hvor det er mulig, vil dette i all hovedsak unngås.

Arbeiderpartiet i Bergen mener derfor at

- offentlige bør i sine innkjøp stille krav om at leverandørene skal ha landsdekkende tariffavtale, og ellers i alle tilfeller ha kontrakts klausuler som sikrer mot å bli vertskap for sosial dumping og arbeidslivskriminalitet.
- ved innkjøp fra virksomheter som omfattes av lærefag, må det kreves at virksomheten er lærebedrift og har lærlinger (på oppdraget)
- Det må finnes gode rutiner for å følge opp egne kontraktbetingelser, at disse blir fulgt og etterlevd av leverandører, og eventuelt deres underleverandører. Det må være gode, klare og tydelige sanksjonsmuligheter ved kontraktbrudd
- På offentlige anbud må flere kriterier enn pris stilles og vektlegges, slik at et forsvarlig arbeidsmiljø ivaretas.
- Den generelle åpningen av midlertidig ansettelse må reverseres
- Fagforeningenes kollektive søksmålsrett må gjeninnføres
- Politi og Arbeidstilsyn må få økte ressurser til bekjempelse av sosial dumping og arbeidslivskriminalitet

- Kommunene må arbeide for å skape heltidskultur.
- Kommunene bør etablere vikar-pool i egen regi for å dekke variabler i eget bemanningsbehov.
- Kommunene må legge til rette for et godt samarbeid med kommunens egne ansatte og deres organisasjoner, slik at disse blir hørt og tatt med på råd før beslutninger fattes.
- Skattefradraget for fagforeningskontingent må heves

Redaksjonskomiteens innstilling: Forslaget vedtas og sendes Vestland Ap.

Vedtak: *Redaksjonskomiteens forslag vedtatt.*

Studentboliger

Store deler av studenters inntekter låses opp i bokostnader. For enkelte kan tilgangen på studentboliger være avgjørende for om en har muligheten til å studere eller ikke. Dette mener Arbeiderpartiet i Bergen er uheldig. Bygging av studentboliger er et viktig virkemiddel for å kjøle ned leiemarkedet, i tillegg til å gi rimelige boliger til studenter som ønsker det.

Arbeiderpartiet i Bergen mener at dekningsgraden bør ligge på minst 25 prosent. For å nå denne dekningsgraden er det nødvendig at det kommer større bevilgninger til utbygging av studentboliger de neste årene. Storbyene må i fremtidige runder prioriteres, da dette er området med størst press.

Arbeiderpartiet i Bergen vil:

- Bygge minst 4000 studentboliger i året frem til målet om en dekningsgrad på 25 % er nådd. Målet om dekningsgrad må tilpasses i byer der det er en stor andel studenter
- Definere studentboliger som et eget arealformål i Plan- og bygningsloven
- Øke tilskuddsandelen til 50 % av kostnadsrammen
- Gi en større andel av tildelingen til de store byene

Redaksjonskomiteens innstilling: Forslaget vedtas og sendes Vestland Ap og stortingsgruppen.

Vedtak: *Redaksjonskomiteens forslag vedtatt.*

Tiltak for å sikre høy vaksinedekning i barnevaksinasjonsprogrammet

God oppslutning om barnevaksinasjonsprogrammet, er avgjørende for en god folkehelse. Et viktig mål er å sikre flokkimmunitet ved at så mange barn som mulig vaksineres (høy dekningsgrad). Dette betyr at også de få som av medisinske grunner ikke kan vaksineres, også er beskyttet.

Vaksinemotstand er økende utfordring i mange land, inkludert Norge. Dette til tross for bred faglig enighet om vaksinenes effektivitet. Motstanden er ofte basert på feilaktig oppfatning av risiko for bivirkninger. Obligatorisk vaksinerings av barn har tidligere vært fremmet av Oslo Arbeiderparti, men frarådes av Folkehelseinstituttet da dette ikke øker dekningsgrad, og fordi frivillighet gir best grunnlag for å bygge tillit.

I dag er det slik at passivitet eller muntlig avslag til tilbud om barnevaksinasjon er tilstrekkelig, mens det derimot kreves skriftlig samtykke fra en forelder ved vaksinerings av barn.

En annen utfordring er at selv om alle barn i Norge, inkludert barn uten oppholdstillatelse, i utgangspunktet har rett på helsetjenester (herunder også vaksiner), fremtrer det av lovteksten i spesialisthelsetjenesteloven at dette ikke automatisk er gratis for denne gruppen. Arbeiderpartiet bør føre en solidarisk folkehelsepolitikk som beskytter alle barn i Norge, uavhengig av migrasjonsbakgrunn og oppholdsstatus, mot alvorlig sykdom. Det er et

kollektivt gode å skape trygghet gjennom høy flokkimmunitet, og slik også beskytte sårbare enkeltindivider.

Arbeiderpartiet i Bergen mener at:

- Foreldre som av ikke-medisinske grunner vil motsette seg at barna vaksineres, må i høyere grad ansvarliggjøres ved at det avkreves en underskrevet erklæring om at de fratar sine barn denne rettigheten inntil barnet selv bestemmer (fra fylte 16 år).
- Norge må forplikte seg til å tilby gratis vaksinasjon til alle barn uavhengig av oppholdstillatelse. Ettersom udokumenterte immigranter ikke har folkeregistret adresse må en finne passende arenaer for å formidle tilbudet, for eksempel i forbindelse med fødsel eller i asylmottak.

Redaksjonskomiteens innstilling: Forslaget vedtas og sendes Vestland Ap og stortingsgruppen.

Vedtak: Redaksjonskomiteens forslag vedtatt.

Kampen for å forhindre vold, voldtekt og overgrep

Hvert år anslås det at mellom 8000 og 16.000 kvinner blir utsatt for voldtekt eller voldtektsforsøk i Norge. 1 av 10 menn har blitt utsatt for en form for overgrep i løpet av livet. Til tross for disse dystre tallene, er det bare en brøkdel av voldtekter som ender i anmeldelse, og kun 1% av voldtektsanmeldelsene ender i felle dom.

Endring av straffeloven som omhandler voldtekt

FNs Kvinnekomité og Amnesty har i flere år kritisert norske myndigheter for mangelfull innsats for å forebygge, etterforske og straffe voldtekt. Det er flere tiltak som må til for å sørge for flere domfellelser. En sentral innvending er at den norske voldtektsbestemmelsen i straffeloven ikke er i overensstemmelse med internasjonale menneskerettsstandarder som pålegger staten å kriminalisere ufrivillig seksuell omgang.

Sex uten oppriktig samtykke er voldtekt. Straffelovbestemmelsen må endres slik at den definerer at all seksuell kontakt skal være frivillig. På den måten kan norsk lovgivning bedre ivareta rettssikkerheten for voldtekts ofre. En annen er å styrke politiets voldtektsarbeid- og etterforskning ved å styrke Kripos' voldtektsgruppe, og sørge for at ekspertgruppen involveres i alle saker

Overgrepssbilder

Overgrepssbilder, også omtalt som hevnporno, er å offentliggjøre eller dele private bilder og filmer av seksuell karakter av andre uten tillatelse. Det er en relativt ny form for kriminalitet, men som har eksplodert i omfang.

Overgrepssbilder som enten er stjålet eller delt uten samtykke utgjør et digitalt overgrep, og etterforskning av slike bilder bør prioriteres av politiet. Alle politidistrikt bør ha ressurspersoner på digital etterforskning, slik at de har kapasitet og kompetanse til å etterforske og straffeforfølge de som stjeler, deler og viderebringer slike overgrepssbilder. Arbeiderpartiet i Bergen mener maksimumsstraffen for deling av overgrepssbilder i dag er for lav, og derfor ønsker vi å øke strafferamma.

Hjelpelinje for å hindre overgrep

I Norge i dag mangler det en rekke hjelpetilbud for potensielle overgripere. Det finnes ingen god nettside med god kvalitetssikret informasjon eller en hjelpetelefon som potensielle overgripere kan ta kontakt med. Både fastleger, psykologer og sykepleiere mangler tilfredsstillende kompetanse på feltet, noe som kan være kritisk for om potensielle

overgripere kommer til å begå et overgrep eller ikke. Flere land har et lavterskeltilbud for denne gruppen, det er det på tide at også vi får her i Norge.

Arbeiderpartiet i Bergen vil:

- At straffeloven bør endres slik at loven definerer at all seksuell kontakt skal være frivillig
- At antallet døgnåpne voldtektsmottak økes og at det sørges for god geografisk spredning i landet
- At strafferammen for overgrepssaker økes
- Øke støtten til tjenester som slettme.no
- Endre lovverket til at personen avbildet i seksuell karakter har rettigheter på bildet og derfor kan be om at bildene blir slettet, selv om bildene kun er privat oppbevart
- Opprette en hjelpetelefon og anonym chattetjeneste for mennesker som er i faresonen for å begå overgrep
- At krisesenteret gjøres lettere tilgjengelig for alle
- Arbeide for økte midler til etterforskning av voldtektsaker
- Styrke politiets etterforskning av voldtekt og seksuelle overgrep
- Styrke KRIPOS sin voldtektsgruppe

Redaksjonskomiteens innstilling: Forslaget vedtas og sendes Vestland Ap.

Vedtak: Redaksjonskomiteens forslag vedtatt.

Vold i nære relasjoner

Vold i nære relasjoner er et alvorlig samfunnsproblem, og en krenkelse av menneskerettighetene.

Arbeiderpartiets skal arbeide for at alle kommuner lager en handlingsplan mot vold i nære relasjoner. Handlingsplanen skal bidra til å heve kompetansen hos de ansatte i kommunen og videreutvikle samarbeidet mellom faggrupper, sektorer og forvaltningsnivåer.

På oppdrag fra Justis- og beredskapsdepartementet har Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress (NKVTS), i samarbeid med de regionale ressursentrene om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging (RVTS), laget en nettbasert veileder for utvikling av kommunale/interkommunale handlingsplaner mot vold i nære relasjoner.

Veilederen forteller hvordan de som skal lage en handlingsplan kan gå fram, fra idé til planlegging og gjennomføring. RVTSene kan bidra i kommunene i utviklingen av kommunale handlingsplaner mot vold i nære relasjoner.

Kilde: <https://www.nkvts.no/sites/komplan/Sider/default.aspx>

Vold i nære relasjoner utgjør både et kriminalitets- og folkehelseproblem. Arbeiderpartiet skal arbeide for at alle kommuner får oversikt over omfanget av vold i nære relasjoner i sin kommune.

Arbeiderpartiet i Bergen vil:

- Arbeide for at alle kommuner lager en handlingsplan mot vold i nære relasjoner iht. veileder utarbeidet av NKVTS og RVTS.
- Arbeide for at alle kommuner etablerer tverrfaglige team som samarbeider om hvordan kommunen kan forebygge vold i nære relasjoner (politi, kommune, barnevern). Og tilrettelegge for at tverrfaglige team bidrar til økt forståelse for hva vold i nære relasjoner handler om.
- Arbeide for å sikre finansiell støtte til iverksettelsen av tiltak for å forebygge og bekjempe vold i nære relasjoner

Redaksjonskomiteens innstilling: Forslaget vedtas og sendes Vestland Ap

Vedtak: Redaksjonskomiteens forslag vedtatt.

Forbud mot kjøp av sex

Det norske forbudet mot kjøp av seksuelle tjenester har vært en reform for å skape frihet for mennesker som har vært utsatt for menneskehandel, trafficking og annen organisert kriminalitet.

Mennesker er ikke varer som skal bli solgt. Prostitusjon er en av de industriene på verdensbasis som tjener mest penger. Mye av industrien drives gjennom organisert kriminalitet og mange av de prostituerte er smuglet inn i landet gjennom menneskehandel og trafficking. Bakgrunnen for at mennesker, spesielt kvinner, havner inn i prostitusjon kan være mange. Men de største årsakene er ofte tvang, trusler, fattigdom, rusavhengighet, menneskehandel og trafficking. Prostitusjon er en utnyttelse av kvinner i sårbare situasjoner.

Arbeiderpartiet i Bergen ønsker at kjøp av sex fremdeles skal være ulovlig, og at mennesker som i dag selger seksuelle tjenester eller som er ofre for trafficking må få gode muligheter til å komme seg ut av miljøet. Arbeiderpartiet i Bergen ønsker å gi ofre for trafficking og menneskehandel oppholdstillatelse, slik at de skal kunne ha andre muligheter til inntekt. Samtidig mener vi at oppfølgingen av dem som kjøper sex, men ønsker å slutte må bli bedre.

Arbeiderpartiet i Bergen vil:

- At kjøp av sex og formidling av salg av sex skal være ulovlig i Norge
- Ha en nasjonal handlingsplan mot kjøp av sex
- Sikre et tilgjengelig, lavterskel og godt helsetilbud for de som selger sex
- At ofre for menneskehandel og trafficking skal få oppholdstillatelse slik det er nedfelt i FNs protokoll for å forebygge, bekjempe og straffe handel med mennesker.
- Bevilge mer penger til hjelpetiltak for de som selger sex og sikret en forutsigbar økonomi for disse tiltakene
- Politiet må styrke kunnskapen og kompetansen sin om selgere av sex
- Opprette et nasjonalt kunnskap- og ressurscenter om sexkjøp og menneskehandel for seksuelle formål
- Gi et tilbud til mennesker som ønsker å slutte å kjøpe sex

Redaksjonskomiteens innstilling: Forslaget vedtas og sendes Vestland Ap.

Vedtak: Redaksjonskomiteens forslag vedtatt.

Skolegudstjenester

Religionsfriheten er et viktig prinsipp som er slått fast i FNs verdenserklæring om menneskerettigheter. Fellesskolen skal være for alle. Derfor må den være livssynsnytral, og undervisningen skal ikke være forkynnende. Samtidig skal skolen anerkjenne og respektere elevers rett til å ha en tro.

Skolegudstjenester har en lang tradisjon i Norge, særlig i forbindelse med julehøytiden. Dette er en tradisjon med røtter i Norges historie og kulturarv. Arbeiderpartiet i Bergen anerkjenner at mange har et nært forhold til skolegudstjenester. Samtidig er det en utfordring at mange skoler tar det for gitt at alle elevene skal delta på skolegudstjenester. Mange steder må elever som ikke ønsker å delta aktivt melde seg av. Dette kan oppleves som stigmatiserende og som et press til å være med. I tillegg melder elever og foreldre om at skolene ikke alltid stiller opp med et likeverdig alternativ til de elevene som velger ikke å delta på skolegudstjeneste.

Arbeiderpartiet i Bergen mener at elever som ønsker det fortsatt skal ha mulighet til å delta på skolegudstjenester i forbindelse med høytider som jul og påske. Men en viktig forutsetning er at det er kirken selv, og ikke skolen, som står som arrangør. Det må være

aktiv påmelding, og skolene må stille med et likeverdig og livssynsnøytralt alternativ for de elevene som av ulike grunner ikke ønsker å delta på skolegudstjeneste.

Arbeiderpartiet i Bergen vil:

- At skolen skal ikke stå som arrangør av religiøse arrangementer
- At skolen skal fortsatt kunne legge til rette for at elever kan få delta på skolegudstjenester i regi av kirken i forbindelse med høytider som jul og påske
- At det skal være aktiv påmelding til eventuelle skolegudstjenester
- At skolen skal arrangere et likeverdig og livssynsnøytralt tilbud som oppleves som meningsfylt for de elevene som velger ikke å delta på skolegudstjeneste
- At skolen skal legge til rette for at også elever med andre religioner eller livssyn skal kunne delta på arrangementer i forbindelse med religiøse høytider

Redaksjonskomiteens innstilling: Forslaget vedtas og sendes Vestland Ap.

Vedtak: Redaksjonskomiteens forslag vedtatt.

Sikre kvinners rett til selvbestemmelse over egen kropp

Alle kvinner har rett til selvbestemt abort i Norge etter dette ble innført i 1978. Arbeiderpartiet i Bergen mener kvinners rett til selvbestemt abort er en svært viktig rettighet, som vi ønsker å styrke.

Dagens abortlov slår fast at den gravide er suveren i sin avgjørelse fram til uke 12. Hvis ønsket om abort inntreffer etter uke 12 må den gravide søke til en abortnemnd. Nemnda består av to leger, den ene ansatt ved den avdelingen hvor svangerskapsavbruddet skal foretas, den andre oppnevnt av fylkeslegen. For vedtak om innvilgelse fordres enstemmighet.

Arbeiderpartiet ønsker å avskaffe dagens abortnemnder. Nemndene må erstattes av et system som bygger på gravidens selvbestemmelse, integritet og verdighet. Systemet må ta høyde for ny teknologi og støtte kvinnene i sitt valg ved å sikre lik tilgang til nøytral og objektiv informasjon om diagnostikk og andre forhold.

Juridisk abort er et forslag om å la et barns biologiske far si fra seg alle rettigheter, privilegier og ansvar inkludert økonomisk støtte før barnet blir født. Arbeiderpartiet i Bergen mener dette er en ansvarsfraskrivelse av farsrollen og at det vil etterlate moren i en særdeles vanskelig situasjon der hun kommer til å være alene om ansvar og økonomi. Vi er sterkt imot en svekkelse av barnets og mors rettigheter ved fødsel.

Arbeiderpartiet i Bergen vil:

- Avskaffe abortnemndene og erstatte ordningen med et system som sikrer verdighet, integritet og gravidens selvbestemmelse.
- Dette innebærer at kvinnen har rett til selvbestemt abort inntil uke 18
- At gratis oppfølging og etterkontroll skal informeres om og tilbys pasienter som har utført abort
- Ikke innføre juridisk abort

Redaksjonskomiteens innstilling: Forslaget vedtas og sendes Vestland Ap.

Vedtak: Redaksjonskomiteens forslag vedtatt.

Tannhelse

God tannhelse er god folkehelse. De siste 30 årene har det skjedd en betydelig bedring i tannhelsen. Likevel er dårlig tannhelse fortsatt et betydelig helseproblem i Norge. Siden 2005 har flere sårbare grupper fått gratis eller billigere tannbehandling. Det er store kostnader knyttet til videre utvidelser av disse ordningene, men dette er en så viktig satsning

at dette er en kostnad vi bør ta oss råd til. Siden kostnadene er store er det en forutsetning at en slik utvidelse må dekkes av staten.

Arbeiderpartiet i Bergen ønsker å:

- Innføre gratis tannbehandling for personer opp til 25 år.
- Innen 2030 innføre et egenandelstak på tannbehandling for dem over 25 år på 5000 kroner i året etter modell fra andre helsetjenester. (Grupper som i dag har rabatterte tannlegepriser vil beholde disse ordningene på toppen).

Redaksjonskomiteens innstilling: Forslaget vedtas og sendes Vestland AP og stortingsgruppen.

Vedtak: Redaksjonskomiteens forslag vedtatt.

Gode barnehager

Arbeiderpartiet er garantisten for en sterk velferdsstat med gode og universelle tjenester. Skoler og barnehager er noen av de viktigste institusjonene i landet vårt, og finansieres over skatteseddelen. Da blir det særlig viktig å forvalte disse ressursene på en troverdig og tillitvekkende måte.

Gjennom barnehageløftet fikk alle norske barn muligheten til å gå i barnehage. Det er en prestasjon vi skal være stolte av. Denne opptrappingen hadde ikke vært mulig uten private aktører. Samtidig er det et problem at barnehagesektoren etter hvert har fått et stort innslag av aktører med profittmotiv. Barnehagen skal være et trygt sted som gir rom for lek, vennskap og læring. Derfor er det viktig at det er nok voksne til å se og følge opp alle barn, og at disse har relevant utdanning. Slik skaper vi god kvalitet i barnehagene.

For å sikre at fellesskapets penger skal komme barna til gode mener vi at nasjonale myndigheter burde innføre regler som hindrer private, kommersielle barnehager å ta ut profitt. Kommunene burde også gis anledning til å stille krav om kvalitet og bemanning i private barnehager. Vi ønsker et mangfold av barnehager. Det er likevel utfordrende at Bergen har 70 % private barnehager. Det gjør det krevende å gjennomføre barnehageopptaket og sikre barnehageplass der folk bor. Vi vil øke den kommunale andelen ved å bygge flere kommunale barnehager. I de tilfeller private barnehager står i fare for å legges ned eller skal selges, skal kommunen vurdere å kjøpe barnehagen.

For å sikre gode barnehager i Bergen er det viktig at kommunen har tilstrekkelig mulighet til å stille krav til barnehagene – også de private.

Arbeiderpartiet i Bergen mener:

- at alle barn skal få barnehageplass i nærmiljøet.
- at tilbudet i skole- og barnehagesektoren i hovedsak er en offentlig oppgave.
- at en må sikre god bemanning i barnehagenes åpningstid. minst halvparten av de ansatte i barnehagen skal være pedagoger innen 2022.
- at de nasjonale normene må fullfinansieres.
- at kommunen må få muligheten til å stille flere krav til private barnehager.
- at tilsynene må styrkes for å sørge for god sikkerhet og godt inneklima.
- at kommuner bør få forkjøpsrett på barnehager som skal legges ned eller selges.
- at i de tilfeller der private barnehager står i fare for å legges ned eller skal selges, skal kommunen vurdere å kjøpe barnehagen.

Redaksjonskomiteens innstilling: Forslaget vedtas og sendes Vestland Ap

Vedtak: Redaksjonskomiteens forslag vedtatt.

Rødgrønn skattepolitikk

Det er ingen områder hvor forskjellen mellom arbeiderbevegelsen og høyresiden er større enn nettopp skattepolitikken. For å ta Norge i en ny retning vil Arbeiderpartiet legge om fra blå til rødgrønn skatt.

For arbeiderbevegelsen har alltid hensynet til de brede lag i befolkningen trumfet interessene til de som har mest fra før av. Gjennom en sosialdemokratisk samfunnsmodell har man bygd opp et velferdssamfunn med ambisjon å gi ulike mennesker like muligheter. Vi har kommet langt, men ulikhetene som følger av sosiale og økonomiske forskjeller gir fortsatt store forsprang til enkelte.

Tall fra SSB viser at formuesulikheten har økt de siste årene. Skal vi i fremtiden ha mulighet til å ta store velferdsløft som vil gi flere mennesker bedre muligheter er vi avhengig av å sikre skatteinngangen. I en tid hvor veksten i formuer er større enn lønnsveksten og at kapitalen samler seg på få hender må Arbeiderpartiet presentere en politikk som omfordeler til alle.

En omlegging fra blå til rødgrønn skatt betyr at skattebyrden må økes for de med de største inntektene og formuene, mens skattebyrden reduseres for små og middels store inntekter. Satsen på formuesskatten må økes. Samtidig mener Arbeiderpartiet at små og vanlige inntekter må skattlegges lavere, slik at folk med lave inntekter får økt sin kjøpekraft.

Flate avgifter er en usosial og urettferdig form for skattlegging som rammer de som har minst mest. Det er urettferdig at arveavgiften fjernes, formuesskatten reduseres, mens vanlige folk må betale mer i usosiale avgifter. Arbeiderpartiet vil at skattesystemet skal innrettes slik at de som eier mest skal bidra mest. Arbeiderpartiet ser med bekymring på regjeringens økte avgifter. Flate avgifter som ikke har en helse- eller miljøpolitisk begrunnelse må erstattes med progressiv skattlegging.

Nye digitale inntektsmodeller og multinasjonale selskaper utfordrer skattegrunnlaget. I dag misbruker både multinasjonale selskaper og enkeltpersoner det internasjonale skattesystemet for å unngå å betale skatt. For Arbeiderpartiet er det en selvfølge at alle skal betale skatt. Derfor vil Arbeiderpartiet gå inn for enhetlig skattlegging av multinasjonale selskaper. Digitale selskaper som Facebook og Google fører inntektene sine ut av landet til hovedkontor i land med kunstig lave skattesatser. Det undergraver skattegrunnlaget i Norge og andre land. Derfor vil Arbeiderpartiet at selskaper med en digital inntektsmodell skal skattlegges i landet der tjenesten leveres.

Arbeiderpartiet i Bergen vil:

- Øke satsen på formuesskatten, men beholde et høyt bunnfradrag
- Redusere skattebyrden for lave og middels store inntekter
- Redusere flate avgifter som ikke har en helse- eller miljøpolitisk begrunnelse
- Selskaper med en digital inntektsmodell må skattlegges i landet der tjenesten leveres, og skattenivået på digitale tjenester må økes
- Innføre enhetlig skattlegging av multinasjonale selskaper

Redaksjonskomiteens innstilling: Forslaget vedtas og sendes Vestland Ap og stortingsgruppen.

Vedtak: Redaksjonskomiteens forslag vedtatt.

Tiltak mot barnefattigdom

Sosialdemokratiets mål er et Norge med små forskjeller, derfor må snu veksten i norsk barnefattigdom. Nesten 100 000 barn lever i relativ fattigdom i Norge i dag. Det kan være

manglende midler til å dra på ferie, betaling av idrettskontingenten, innkjøp av klær eller dårlige boforhold.

Barnetrygden er et av tiltakene i kampen mot fattigdom. Når barnetrygden ble innført i 1946, var den ment som et tiltak for å sikre at foresatte hadde råd til mat og klær. I dag er fattigdom en langt mer kompleks problemstilling. Når fattigdommen har endret seg, mener vi også det er nødvendig å se på andre tiltak som supplement til barnetrygden i kampen mot fattigdom.

Arbeiderpartiet i Bergen mener:

- At barnetrygden ikke skal regnes som en del av sosialhjelpen for å sikre at tiltaket treffer sårbare målgrupper
- At man må styrke de målrettede tiltak som supplement til barnetrygden i kampen mot fattigdom.

Redaksjonskomiteens innstilling: Forslaget vedtas og sendes Vestland Ap

Vedtak: Redaksjonskomiteens forslag vedtatt.

ID-merking av katter

Arbeiderpartiet i Bergen vil:

- at det skal bli lovpålagt å ID-merke katter.

Redaksjonskomiteen innstilling: Forslaget oversendes stortingsgruppen

Vedtak: Redaksjonskomiteens forslag vedtatt.

Det nye styret fikk fullmakt til å gjøre redaksjonelle endringer i uttalelsene.

SAK 10 VALG I HENHOLD TIL VEDTEKTER

Heidi Lindebotten redegjorde for arbeidet i valgkomiteen og la frem valgkomiteens innstilling.

Ordet hadde: Per Rune Henriksen, Torgeir Toppe, Rolf Jens Brunstad, Valborg Sweeney, Ole-Jørgen Johannessen, Torgeir Toppe, Karl Johan Kirkebø, Gro Berge, Endre Toft, Kristin Akselberg, Linda Lein, Torgeir Toppe 2. gang

Partistyret 2019:

Funksjon	Navn
Leder	Geir Steinar Dale
Politisk nestleder	Siw-Anita Lien
Organisatorisk nestleder	Emil Gadolin
Kasserer	Christian Raknes
Studieleder	Mari Hansen Ingleson
Kvinnekontakt	Birgitte Hodneland
Styremedlem	Line Berggren Jacobsen
Styremedlem	Reidar Staalesen
Styremedlem	Øystein Hassel
1. vara	Larissa Hollund

Vedtak: Enstemmig valgt.

2. vara	Joacim Aadland
---------	----------------

Karl Johan Kirkebø foreslo Beate Tvedt Johannesen inn som varamedlem i stedet for Joacim Aadland.

Vedtak: Joacim Aadland ble valgt med 76 stemmer. Beate Tvedt Johannesen fikk 34 stemmer.

Kontrollkomité:

Funksjon	Navn
Leder:	Hallgeir Utne Hatlevik
Medlem:	Lubna Jaffery
Medlem:	Knut Gullaksen
Varamedlem:	Atle Rasmussen
Varamedlem:	Kari Bernardini

Vedtak: Enstemmig valgt.

Suppleringsutvalg:

Bendik Moi

Vedtak: Enstemmig valgt.

Arbeiderpartiet i Bergen sin «mal» for representantfordeling til Årsmøtet og representantskap i fylkespartiet (videreføres til Vestland AP):

- Lagene tildeles antall representanter etter medlemstall.
- Styret skal ha en fast kvote på 4 i representantskapet og 7 på årsmøtet.
- AUF skal ha en fast kvote på 4 i representantskapet og 4 på årsmøtet.
- Minste antall er 1 per lag.
- Lagene må ha avholdt årsmøtet i perioden.

Innstilling på AP i Bergen sine delegater til årsmøtet i Hordaland AP 2019:

PARTILAG	Representanter	Vara
ARBEIDERPARTIETS UNIVERSITETSLAG	Ole-Jørgen Johannessen	Henrik Jorem
	Ruth Brudvik	
ARBEIDERPARTIETS STUDENTLAG	Mari Hansen Ingleson	Aron Hagos
ARNA ARBEIDERPARTILAG	Nils Gunnar Knutsen	Marit Ausnes,
	Kristin Akselberg	Kari Marie Nygard
	John Brattåker	
BERGEN ARBEIDERSAMFUNN	Hamdi Sæter	Geir Vik Olsen
	Linn Kristin Engø	Leonora Hjelle
	Christian Vassbotn	Inge Degnepoll
	Bente Johnson	Ronja Breisnes
	Øyvind Gill	Svein Hindal
BERGENHUS ARBEIDERPARTI	Torgeir Toppe	Arne Jakob Vik Olsen

	Jette Lunemann Hansen	Veslemøy Gullachsen
	Reidar Staalesen	Espen Edvardsen
BØNES OG SØREIDE ARBEIDERPARTILAG	Rolf Lønningen	Torill Kvamme
FANA ARBEIDERPARTI	Per Rune Henriksen	M.S. Mutalibe Hossen
	May Britt Tabak	Anne Charlotte Valaker Bruheim
	Inger Johanne Seim	Geir Mujic Elgsaas
	Tore Fredriksen	Larisa Hollund
	Kathrine Dahle	Odd Naustdal
FAGBEVEGELSENS PARTILAG	Vilde Stokken	Hanne Thune
	Mads W. Kleven	Rune Bakervik
	Steffen Mjåtvedt	Axel Fjeld
FYLLINGSDALEN ARBEIDERSAMFUNN	Aleksander Lambrechts Solberg	Knut Berge Håkonsen
	Jan Hetterud	
	Beate Tvedt Johannessen	
FISKERI- OG FORSKNINGSFAGLIG PARTILAG	Øivind Bergh	Åshild Hauge
		Magnus E. Johannessen
LAKSEVÅG ARBEIDERSAMFUNN	Rigmor Heggdal	Øystein Hassel
	Gaute Baarøy	Jan Rune Bang Hansen
	Eva Steigen	
	Jostein Nygård	
SOSIALDEMOKRATISK FORUM	Linda Lein	Pål H. Thorsen
		Tina Hafstad,
ÅRSTAD ARBEIDERSAMFUNN	Nikolas Dale	Margrethe Norheim
	Regina Olesen-Hagen	Abdullahi Ibrahim
	Arild Inge Franzen	Mariana Qamile Rød
ÅSANE ARBEIDERPARTI	May Britt Nordås	Fauzia Hussain-Wiik
	Geir Totland	Jørgen Haugland
	Amina Amir	Christian Almeland
	Roald Kvamme	Lillian Vangberg
OLJEINDUSTRIENS ARBEIDERSAMFUNN	Idar Martin Herland	Adelheid Lønningen
	Torunn Mona Strømøy	Merethe Jørgensen
Kommuneansattes partilag	Torill Helland	Aril Helland
		Reidun Rosnes
BERGEN AUF	Endre Toft	Vemund Aarnes
	Marita Henriksen	Oda Hausberg
	Brage Buggeland	Hikaru Ringdal
	Helena Haldorsen	Natalia Mercadal
		Ola Svendsen Frida Haaland Frida Steand Johanna Fond
STYRET I ARBEIDERPARTIET I BERGEN	Geir Steinar Dale	
	Siw-Anita Lien	
	Emil Gadolin	
	Eigil Knutsen	
	Marte Mjøs Persen	
	Harald Schjelderup	
	Anne Gine Hestetun	
Varakvinner:	Varamenn:	

1. Bigitte Hodeland	1. Rune Bakervik	
2. Lunba Jaffery	2. Christian Raknes	
3. Linn Katrin Pilskog	3. Øystein Hassel	
4. Lillian Vangberg	4. Kjell Håland	
5. Line Berggreen Jacobsen	5. Roger Valhammer	
6. Anna Elisa Tryti	6. Jacim Aadland	
7. Larisa Hollund		

Vedtak: Valgkomiteens innstilling vedtatt.

Innstilling på AP i Bergen sine delegater til årsmøtet i Vestland AP 2019:

PARTILAG	Representanter	Vara
A-stud	Mari Hansen Ingleson	Aron Hagos
Arbeiderpartiets Universitetslag	Ole-Jørgen Johannessen	Henrik Jorem
	Ruth Brudvik	Anna Elisa Tryti
Arna Arbeiderparti	John Bratåker	Nils Gunnar Knutsen
	Kristin Akselberg	Marit Austnes
Bergen Arbeidersamfund	Hamdi Sæter	Geir Vik Olsen
	Linn Kristin Engø	Leonora Hjelle
	Christian Vassbotn	Inge Degnepoll
	Bente Johnson	Ronja Breisnes
Bergenhus Arbeiderparti	Torgeir Toppe	Arne Jakob Vik Olsen
	Jette Lunemann Hansen	Veslemøy Gullachsen
Bønnes og Søreide Arbeiderpartilag	Rolf Lønningen	Toril Kvamme
Fiskeri- og forskningsfaglig partilag	Øivind Bergh	Åshild Hauge
		Magnus E. Johannessen
Fana Arbeiderparti	Per Rune Henriksen	M.S. Mutalibe Hossen
	May Britt Tabak	Anne Charlotte Valaker Bruheim
	Inger Johanne Seim	Geir Mujic Elgsaas
	Tore Fredriksen	Larisa Hollund
Fagbevegelsens partilag	Vilde Stokken	Hanne Thune
	Mads W. Kleven	Rune Bakervik
	Steffen Mjåtvedt	Axel Fjeld
Fyllingsdalen Arbeidersamfunn	Aleksander Lambrechts Solberg	Knut Berge Håkonsen
	Jan Hetterud	
	Beate Tvedt Johannessen	
Komunneansattes partilag	Torill Helland	Aril Helland
		Reidun Rosnes
Sosialdemokratisk Forum	Kari Bernardini	Stein Ove Lien Linda Lein
Laksevåg Arbeidersamfund	Rigmor Heggdal	Jostein Nygård
	Gaute Baarøy	Øystein Hassel
	Eva Steigen	Jan Rune Bang Hansen
Årstad Arbeidersamfunn	Nikolas Dale	Arild Inge Franzen
	Regina Olesen-Hagen	Margrethe Norheim
Åsane Arbeiderparti	May Britt Nordås	Roald Kvamme
	Geir Totland	Fauzia Hussain-Wiik
	Amina Amir	Jørgen Haugland

Oljeindustriens Arbeidersamfunn	Idar Martin Herland	Torunn Mona Straumøy
		Adelheid Lønningen
		Merete Jørgensen
Bergen AUF	Endre Toft	Vemund Aarnes
	Marita Henriksen	Oda Hausberg
	Brage Buggeland	Hikaru Ringdal
	Helena Haldorsen	Nathalie Mercadal
		Ola Svendsen
		Frida Haaland
		Frida Seand
		Johanna Fond
Styret Arbeiderpartiet i Bergen	Geir Steinar Dale	
	Siw Anita Lien	
	Emil Gadolin	
	Marte Mjøs persen	
	Roald Kvamme	
	Harald Schjelderup	
	Anne Gine Hestetun	
Varakvinner:	Varamenn:	
Jette Christensen	Eigil Knutsen	
Ruth Grung	Rune Bakervik	
Birgitte Hodneland	Christian Raknes	
Mari Hansen Ingelson	Roger Valhammer	
Line Berggreen Jacobsen	Reidar Staalesen	
	Øystein Hassel	

Vedtak: Valgkomiteens innstilling vedtatt.

Innstilling på AP i Bergen sine delegater til Representantskapet i Vestland AP 2019:

PARTILAG	Representanter	Vara
A-stud	Mari Hansen Ingleson	Aron Hagos
Arbeiderpartiets Universitetslag	Ole-Jørgen Johannessen	Ruth Brudvik
Arna Arbeiderparti	John Brattåker	Kristin Akselberg
Bergen Arbeidersamfund	Hamdi Sæter	Christian Vassbotn
	Linn Kristin Engø	Bente Johnson
Bergenhuss Arbeiderparti	Torgeir Toppe	Jette Lunemann Hansen
Bønes og Søreide Arbeiderpartilag	Rolf Lønningen	Toril Kvamme
Fiskeri- og forskningsfaglig partilag	Øivind Bergh	Åshild Hauge
		Magnus E. Johannessen
Fana Arbeiderparti	Per Rune Henriksen	Inger Johanne Seim
	May Britt Tabak	Tore Fredriksen
Fagbevegelsens partilag	Vilde Stokken	Mads W. Kleven
Fyllingsdalen Arbeidersamfunn	Aleksander Lambrechts Solberg	Jan Hetterud
		Beate Tvedt Johannessen Knut Berge Håkonsen
Komuneansattes partilag	Torill Helland	Aril Helland

		Reidun Rosnes
Sosialdemokratisk Forum	Kari Bernardini	Stein Ove Lien
		Linda Lein
Laksevåg Arbeidersamfund	Rigmor Heggdal	Eva Steigen
	Gaute Baarøy	Jostein Nygård
		Øystein Hassel
Årstad Arbeidersamfunn	Nikolas Dale	Arild Inge Franzen
		Margrethe Norheim Regina Olesen-Hagen
Åsane Arbeiderparti	Jørgen Haugland	Christian Almsland
	May Britt Nordås	Lillian Vangberg
Oljeindustriens Arbeidersamfunn	Idar Martin Herland	Torunn Mona Straumøy
		Adelheid Lønningen
		Merete Jørgensen
Bergen AUF	Endre Toft	Vemund Aarnes
	Marita Henriksen	Oda Hausberg
	Brage Buggeland	Hikaru Ringdal
	Helena Haldorsen	Nathalie Mercadal
		Ola Svendsen
		Frida Haaland
		Frida Seand
		Johanna Fond
Styret Arbeiderpartiet i Bergen	Geir Steinar Dale	
	Siw Anita Lien	
	Emil Gadolin	
	Marte Mjøs Persen	
Varakvinner:	Varamenn:	
Anne Gine Hestetun	Roald Kvamme	
Jette Christensen	Rune Bakervik	
Ruth Grung	Eigil Knutsen	
Birgitte Hodneland	Christian Raknes	
Mari Hansen Ingelson	Harald Schjelderup	
Line Berggreen Jacobsen	Reidar Staalesen	
Anna Elisa Tryti	Øystein Hassel	
Larisa Hollund	Roger Valhammer	
	Joacim Aadland	

Vedtak: Valgkomiteens innstilling vedtatt.

INNSTILLING FRA PARTYSTYRET PÅ VALGKOMITE 2019:

Linn Katrin Pilskog, leder
 Atle Rasmussen
 Kjell Håland
 Karl Johan Kirkebø
 Henrik Jorem
 Rigmor Heggdal
 Linda Lein
 Kristin Akselberg
 Bergen AUF

Vedtak: Enstemmig valgt.

SAK 13 AVSLUTNING

Roger Valhammer takket for godt gjennomført årsmøte og overrakte klubben til ny leder, Geir Steinar Dale.

Møtet ble avsluttet med å synge Internasjonalen.

Møtet slutt kl. 18.35

Henrik Drivenes
Sekretær

Elisabeth Refvik
sekretær